ARKEOMETRİ-I

DR. MELİS UZDURUM

Arkeometri / Arkeoloji Bilimleri nedir?

- Doğa bilimleri analizlerinin ve verilerinin arkeolojik bağlam içerisinde uygulanması ve yorumlanması.

Kimmel Center Director Prof. Steve Weiner, left, with PhD student Lior Regev working at the Weizmann Institute's on-site archeology lab at Tel es-Safi.

Arkeometri = Arkeoloji Bilimleri

DRAFT

Arkeometri / Arkeoloji Bilimleri nedir?

- **Arkeo - metrik**
- Arkeo: eski
- Metrik: verilerin nicel olarak ölçülmesi

DO NOT COPY

Arkeometri = Arkeoloji Bilimleri

Amaç

- Arkeolojik sorulara cevap aramak
- Geçmişte yaşayan insanların yaşamlarını, düşünme ve davranış biçimlerini anlamaya katkı sağlamak

DO NOT COPY

Temel soruları nelerdir?

- Nedir?
- Nereden?
- Ne zaman?
- Nasıl oluştu?
- Sonrasında Ne oldu?

DO NOT COPY

Bunları nasıl cevaplar?

- Maddi kültürü çeşitli yöntemlerle analiz eder. Malzeme üzerinde çalışır.
- Arkeolojik sorulara fiziksel ilkeler uygular.
- Arkeolojide fiziksel, kimyasal ve malzeme bilimine yönelik analiz ve yöntemler geliştirir.
- Disiplinlerarası çalışmalar sürdürür.

DO NOT COPY

ARKEOLOJİK KALINTILAR

MAKROSKOBİK

MİKROSKOBİK

DO NOT COPY

M. Uzdurum, 2019: Şek. 1.5

MİKROARKEOLOJİ

Arkeometriden farklı olarak malzeme değil insan odaklıdır.

Nihai amacı, geçmişte yaşamış insanların davranış, düşünce biçimi ve yaşamını anlamaktır.

İncelediği malzemeler mikro kalıntılardır.

Mikroarkeolojik çalışmalar arazide başlar, laboratuvarda devam eder.

Kazıda bulunan "şeyler" gündemi belirler: en önemlisi arkeolojik kalıntının kendisi değil bağlamıdır.

DO NOT COPY

Weiner, 2010, Fig. 1.2

DO NOT COPY

Bağlam: Arazideki en küçük birimin, mikroskobik ya da makroskobik kalıntının herhangi bir hiyerarşi gözetilmeksizin içinde bulunduğu dolgu, diğer birimler ve kalıntılarla olan ilişkisinin detaylı olarak tanımlanması

ARKEOLOJİK ARAŞTIRMALARIN TARİHÇESİ

BİRİNCİ AŞAMA

BAŞLANGICINDAN-20. YY'A KADAR

Birinci Aşama: Başlangıcından 20. Yüzyıla kadar *Mısır ve Mezopotamya*

- Mısır, saraya mensup ustaların bazı eski eserleri kopya etmesi (MÖ 1990-1785)
- Babil, tapınakların temel kazıları, restorasyon (MÖ 556-539)
- Mezopotamya ve Mısır krallarının devletin geçmişine yönelik tutkuları ve bilinçli “kazı” çalışmaları (MÖ 2200-539)
- Amaç: dini nedenler, dini yapıları keşfetmek ve onların tekrar ihya etmek
- İnşa faaliyetleri ve az sayıda bilinçli kazı
- Bilinen en eski müze (En-Nigaldi-Nanna, MÖ 530)

DO NOT COPY

Birinci Aşama: Başlangıcından 20. Yüzyıla kadar *Antik Yunan ve Roma*

- Kutsal kalıntıları bulmak için antik mezarların kazısı
- Mezar kazıcılığı ve tüccarların teşviki (MÖ 460-395)
- Koleksiyonerlik
- Eser kopyalarının yapılması
- *Archaiologia* : efsane, söylence, sözlü gelenek ve maddi kalıntılara dayanarak uzak geçmişin incelenmesi (MÖ 5. yy)

DO NOT COPY

Birinci Aşama: Başlangıcından 20. Yüzyıla kadar
Orta Çağ Avrupası

- Geçmişe dair izlere çoğunlukla inanç sistemi içinde açıklık getiriliyordu.

Fransa'nın kuzey kıyısındaki Mont Saint-Michel manastırı ve tahkimatlı yerleşimi, Orta Çağ'ın sembolikleşmiş yapıtıdır ve Limbourg kardeşlerin resmini yaptığı 1430'lardan beri çok az değişmiştir.

DO NOT COPY

Birinci Aşama: Başlangıcından 20. Yüzyıla kadar
Orta Çağ Avrupası- Zirve dönemi

- Roma Katolik Kilisesi, *Kutsal Kitap*
- *Evrenin yaratılışı:*
  İÖ 5199 (Papa VIII. Clemente);
  İÖ 4004 (Başpiskopos James Ushher)
- Antika ve antikacı terimleri kullanılmaya başlanır (MS. 15. yy)

J. Ushher (1581-1656)

DO NOT COPY

Birinci Aşama: Başlangıcından 20. Yüzyıla kadar
17. Yüzyıl

- Arkeografi tanımı ilk kez Fransız Jacop Son tarafından yapılır.
- İkonografi incelemeler
- Sanat eserlerinin detaylı incelenmesi

Jacop Spon (1647-1685)

DO NOT COPY

Birinci Aşama: Başlangıcından 20. Yüzyıla kadar
18. Yüzyıl

- Geçmişe duyulan ilginin artışı
- Arazi belgeleme tekniklerinin en erken örnekleri

Avebury, MÖ 4000
Plan çizimi:
John Aubrey
(1626-97)

DO NOT COPY

Birinci Aşama: Başlangıcından 20. Yüzyıla kadar
18. Yüzyıl

Giambatista Vico (1668-1744)

PRINCIPJ
DI
SCIENZA NUOVA
DI
GIAMBATTISTA VICO
D'INTORNO ALLA COMUNE NATURA
DELLE NAZIONI
IN QUESTA TERZA IMPRESSIONE
Dal medesimo Autore in un gran numero di luoghi
Corretta, Schiarita, e notabilmente Accresciuta.
TOMO I.
IN NAPOLI MDCCXLIV.
NELLA STAMPERIA MUZIANA
A spese di Gaetano, e Stefano Elia.
CON LICENZA DE' SUPERIORI.

Yeni Bilimin Prensipleri

DO NOT COPY

Birinci Aşama: Başlangıcından 20. Yüzyıla kadar
18. Yüzyıl

Johann Joachim Winckelmann (1717-1768)

- Antik Yunan ve Roma heykellerinin ilk kapsamlı dönemsel ayrımı
- Üslup odaklı çalışma

DO NOT COPY

Birinci Aşama: Başlangıcından 20. Yüzyıla kadar
18. Yüzyıl

Pompeii colosseum, 1860

Pompeii Julia Felix, 1755

İlk bilimsel kazılar

DO NOT COPY

Birinci Aşama: Başlangıcından 20. Yüzyıla kadar
19. Yüzyıl

- Modern kazı anlayışı ve tekniklerinin oluşması
- Grek ve Roma kültürünün anlaşılmasına yönelik üniversite programları
- Amerika, Smithsonian Enstitüsü'nde ilk uluslararası arkeoloji ve antropoloji toplantıları
- Alman/Avusturya okulu Yunanistan ve Batı Anadolu'da kazı ve araştırmalara başlar.
- Kutsal Kitap'ta adı geçen kayıp kentler Yakındoğu'da kazılmaya başlar.
- Ulusal müzelerin kurulması

DO NOT COPY

Birinci Aşama: Başlangıcından 20. Yüzyıla kadar
19. Yüzyıl ***"Üç Çağ Sistemi"***

- İskandinavya'da tarihöncesi çalışmalara odaklanılır.
- Thomsen'in "Üç Çağ" sınıflandırması: Taş-Tunç-Demir
- Thomsen'in sistemi Worsaae tarafından arkeolojik kazıda ilk kez uygulanır
- Stratigrafi çalışmaları
- Kazıda ortaya çıkartılmış hayvan kemikleri hakkında ilk bilimsel yayın (Nilsson, 1882)

C. Jurgensen Thomsen

J. Jacop Asmussen Worsaae

DO NOT COPY

Birinci Aşama: Başlangıcından 20. Yüzyıla kadar
19. Yüzyıl

Brixham mağarası, 1858

- Tarih-tarihöncesi çağlar ayrımı (D. Wilson)
- *Kutsal Kitap* kronolojisinin sorgulanması

DO NOT COPY

Birinci Aşama: Başlangıcından 20. Yüzyıla kadar

19. Yüzyıl ***Jeoloji, Paleontoloji, Paleolitik Arkeoloji***

Birinci Aşama: Başlangıcından 20. Yüzyıla kadar

19. Yüzyıl ***İnsanın kökeni sorusu***

DO NOT COPY

Birinci Aşama: Başlangıcından 20. Yüzyıla kadar
19. Yüzyıl

- Tarihöncesi arkeolojiye duyulan ilginin artışı
- Avrupa'da yükselen *ulusalcılık,* ulusal kimlik
- *Irkçılık*
- *Sömürgeci arkeoloji*
- *Evrimci arkeoloji*

Dickeson'un Louisiana'daki höyük kazısı 1843

DO NOT COPY

Birinci Aşama: Başlangıcından 20. Yüzyıla kadar
19. Yüzyıl ***Tipoloji***

- Buluntu formlarının evrimsel şemaya oturtulması/tipoloji

General Augustus Henry Lane Pitt-Rivers (1827-1900)

Oscar Montelius (1842-1921)

DO NOT COPY

Birinci Aşama: Başlangıcından 20. Yüzyıla kadar
19. Yüzyıl

- 1869, *Asar-ı Atika Nizamnamesi*
- Osman Hamdi Bey

- *Müze-i Hümayun*, İstanbul Arkeoloji Müzesi

DO NOT COPY

University of Chicago Oriental Institute , 1919

İKİNCİ AŞAMA

20. YÜZYILIN BAŞINDAN 1950'LERE KADAR

C14

İkinci Aşama: 20. Yüzyılın başından 1950'lere kadar

- Kültür Tarihçiliği
- Normatiflik
- Alman idealizmi, Irka dayalı, *Gustaf Kossina*
- Göç ve Difüzyonizm, *Montelius*

DO NOT COPY

KÜLTÜR TARİHÇİLİĞİ

- **KÜLTÜR:**
- Sürekli bir arada bulunan belirli tipolojideki buluntuların (çanak çömlek, alet, bezemeler, ölü gömme, mimari gibi) bir bütün oluşturmasıdır.
- Empirik verilerle tanımlanır.
- Zamansal olarak sıraya dizilmeli.
- Kültür ≠ etnik grup
- 1 kültür = 1 çanak tipi

V. Gordon Childe
1892-1957

DO NOT COPY

KÜLTÜR TARİHÇİLİĞİ

- Kronoloji
- Tanımlayıcı ve sınıflandırıcı
- Tipoloji odaklı
- Köken
- Göç
- Göreli tarihleme

DO NOT COPY

ÜÇÜNCÜ AŞAMA

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI SONRASINDAN 1980'LARA

1960'lar

DEMO VERSİYON

Süreçsel Arkeoloji / Processual Archaeology

İlk kez 1958 yılında Willy, Phillips ve Taylor tarafından ortaya atılan bu görüş; arkeolojinin kültür tarihçi yönelimden kurtulması gerektiği, konuya daha antropolojik bir biçimde eğilinilmesi gerektiğini savunur.

1950'lerin sonu İngiltere'de de yoğun olarak benzeri tartışmalara odaklanıldığı bir dönemdir.

1960'ların ortasında ise İngiltere ve Amerika'da çok sayıda araştırmacı yeni bir arkeoloji anlayışın temellerini atmış olur.

DO NOT COPY

Süreçsel Arkeoloji / Processual Archaeology

- Belli nesnelere odaklanmak kısıtlayıcıdır.
- Nesneler sadece betimlenmemeli, nasıl üretildikleri ve kullanıldıkları da araştırılmalıdır.
- Tipoloji ve kronoloji tabloları yeterli değildir. Yaşama odaklanılmalıdır.

Walter Taylor

DO NOT COPY

Yeni Arkeoloji / New Archaeology

Lewis Binford

Binford'un "New Archaeology" olarak tanımladığı yeni bakış açısı "Süreçsel Arkeoloji"nin kabulünü hızlandırır.

DO NOT COPY

Yeni Arkeoloji / New Archaeology

- Bu yeni akımın arazide uygulandığı en erken çalışmalar Irak'ta
- Ekip, farklı disiplinlerden uzmanlardan oluşur (c14, iklim, paleo-etnobotanik, arkeozooloji)
- Beslenme, ekonomik düzen, toplumsal yapı ve doğaç çevre gibi konulara odaklı
- İlk kez farklı uzmanlık alanları bir araya getirilir

Linda Braidwood - Robert Braidwood

DO NOT COPY

SÜREÇSEL ARKEOLOJİ

- Arkeolojik verilerin çeşitliliği kültürel çeşitliliğin göstergesidir.
- Buluntular üç ana başlıkta ele alınır: tekno-ekonomik, sosyo-teknik, ideo-teknik
- Maddi kültür ait olduğu toplumun tüm kültürel yapısını kapsar.
- Maddesel kültürde görülen değişimler sosyal/çevresel değişikliği ya da çevreye adaptasyonu gösterir.

DO NOT COPY

- Yeni bilimsel yöntemler arkeolojide kullanılmıştır ve sonuçlar başarılıdır.

- Arkeolojinin doğa bilimleri ile yaptığı iş birliği (arkeoloji bilimleri) arkeolojiye daha sağlam ve yıkılması zor bir zırh giydirmiş olur.

- Etnoarkeoloji bu yaklaşım ve düşüncenin bir sonucu olarak daha sistematik kullanılmaya başlar.

DO NOT COPY

Ara Bağlam Kuramı / (Middle Range Theory)

MRT: arkeolojik data ile insan davranışlarını ya da doğal süreçleri (çevre ve hayvan ve bitkiler vb.) ilişkilerini tanımlar.

İnsan davranışları arkeolojinin görünür gerçekleri ile ulaşılamayan gerçekleri arasında önemli bir köprüdür (davranış, inanç, ritüeller ya da geçmişe ait mitler).

"Bir kazıyıcı aletin deri işleme için kullanıldığını düşünüyoruz oysa neden bir bot/sal yapımı için de kullanılmış olmasın? "

<u>Deneysel arkeoloji, etnoarkeoloji, tafonomi bu görüşler çerçevesinde yeni bir kimlik kazanmıştır.</u>

DO NOT COPY

- Analitik arkeometri
- Etnoarkeoloji
- Yerleşim arkeolojisi
- Tafonomi
- Deneysel arkeoloji

Patty Jo Watson

DO NOT COPY

Sistem teorisi

Fig. 23 A static and schematic model of the dynamic equilibrium between the subsystem networks of a single sociocultural system and its total environment system. S_n represents the summation of the effects of alien sociocultural systems connected to S by cultural 'coactions' (dashed lines) and to the environment by 'interactions' (solid lines). To set the model in motion all the components must oscillate randomly along intercorrelated trending trajectories.

DO NOT COPY

	KÜLTÜR TARİHÇİ	SÜREÇSEL ARKEOLOJİ
Doğa	Tanımlayıcı/sınıflandırıcı	Açıklayıcı
Açıklama	Kültür tarihçi	Süreçsel
Muhakeme	Tümevarımcı	Tümdengelimci
Geçerlilik	Otoriter	Test eden
Araştırma nedeni	Bilgi biriktirme	Proje hedefli
Yaklaşım	Niteliksel	Sayısal
Görüş	Karamsar	İyimser
Soru	Ne, ne zaman, kim, nerede	Niçin, Nasıl
Kullanılan yazılım/ donanım	Mainframe bilgisayarlar, Fortran, Cobol programlama dilleri	Kişisel bilgisayarlar, uydu alıcıları, Pascal, C, Basic pr. dilleri
Bunların kullanım alanı	Veri depolama ve yönetim	İstatistik, modelleme, Simülasyon, GIS

DO NOT COPY

DÖRDÜNCÜ AŞAMA

1980'LER SONRASI

1990'lar

Post Süreçsel Arkeoloji / Post Processual Archaeology

- YORUMLAMALI
- BAĞLAMSAL ARKEOLOJİ
- “YORUM MALANIN UCUNDA”
- SUBJEKTİF
- ÇOK SESLİLİK
- ÖZNE ODAKLI
- GEÇMİŞ AKTİF
- ANTİ POZİTİVİST
- GENEL GEÇER GENELLEMELERE KARŞI
- İNANÇ, RİTÜEL, İDEOLOJİ ODAKLI

Ian Hodder

DEMO COPY

POST SÜREÇSEL ARKEOLOJİ

KALINTILAR NASIL YORUMLANIR, BİLGİYE DÖNÜŞTÜRÜLÜR?

- BAĞLAMSAL ARKEOLOJİ (CONTEXTUAL ARCHAEOLOGY)
- ARKEOLOĞUN BAĞLAMI
- SELF-REFLEKSİVİTE (ÖZDÜŞÜNÜMSELLİK)
- ÇOKSESLİLİK

BİLİM

2000+ İLİŞKİSEL ARKEOLOJİ

- AĞLAR
- İLİŞKİLER
- DOLANIKLIK
- AĞ İLİŞKİLERİ

Entanglement theme early

Hodder, 2012

DOKÜMANTER

ÖZNENİN MERKEZDEN ALINMASI, NESNE İLE EŞİT BİR DÜZLEME GETİRİLMESİ

NESNELERİN KENDİSİNE DEĞİL ARALARINDAKİ İLİŞKİYE ODAKLANILMASI

İLİŞKİNİN İSE SONSUZ BİR DOLANIKLIKTAN İBARET OLDUĞU

DO NOT COPY

DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE ARKEOLOJİ BİLİMLERİ/ARKEOMETRİNİN GELİŞİMİ

DR. MELİS UZDURUM

19. Yüzyıl

- Thomsen'in "Üç Çağ" sınıflandırması: Taş-Tunç-Demir
- Thomsen'in sistemi Worsaae tarafından arkeolojik kazıda ilk kez uygulanır
- Krono-tipolojik sınıflandırmalar
- Paleontoloji, jeoloji ve evrim konusunda çalışmalar

C. Jurgensen Thomsen

J. Jacop Asmussen Worsaae

DO NOT COPY

W. F. Libby
1949

20. Yüzyıl

- Radyokarbon tarihlendirme yöntemi
- Kronoloji çalışmaları ve krono-tipolojik çalışmalar
- Kültür tarihçi yaklaşım

DO NOT COPY

- Kültür tarihçi yaklaşım
- Mainframe bilgisayarlar, Fortran, Cobol programlama dili
- İstatistiksel analiz sınırlı, veri depolama ve yönetimi

Geçmişin tarihlendirilmesi, arkeologların geçmişin ele alınışı konusundaki tartışmalarına katkıda bulunmuştu. Sonraki yıllarda, 1960'larda, Yeni Arkeoloji akımının geçmişteki dolgu ve malzemelere yönelttiği "nedir?, nasıl oluşmuştur? nasıl incelenmelidir?" soruları arkeolojiyi daha istatistiksel ve deneysel bir platforma taşır. Bu bağlamda araştırmaların yeni odağı, geçmişi açıklayabilmeye yönelik mümkün olduğunca fazla veriyi bir araya toplayıp, analiz etmeyi, benzerlik ve farklılıkları farklı kültürlere uyarlayarak geçmiş topluluklar hakkında evrensel çıkarımlar yapabilmek olmuştur (Binford, 1962).

1930

1965

Clarke'a göre (1968) arkeolojik birikimlerle ilgili bilginin büyük bir bölümü biyoloji ve fizik alanlarından gelebilirdi, bu nedenle geçmişin analitik düzeyde ele alınması bir gereklilikti. Dönemin bu materyalist nedensellik arayışı ve pozitivist yönelimi ile arkeolojinin fen bilimleriyle iş birliği kaçınılmaz hale gelir.

- Süreçsel arkeoloji
- Kişisel bilgisayarlar, uydu alıcıları, Pascal, C, Basic pr. dilleri
- İstatistiksel analiz yoğun, modelleme, simülasyon, GIS

DRAFT

1970

- DOĞA BİLİMLERİNİN ARKEOLOJİDEKİ YERİ SAĞLAMLAŞIR.

- DOĞAL VE KÜLTÜREL OLUŞUM SÜRECİ, İNSAN DAVRANIŞLARI VE FAALİYETLERİ

- MİKROMORFOLOJİ, XRD ANALİZLERİ

- PARÇACIK BOYU, AĞIR MİNERAL, PH, KALSİYUM KARBONAT, DEMİR, FOSFOR, KARBON, AZOT, ATOMİK ABSORPSİYON SPEKTROSKOPİSİ

- TELL EL-FARA (ISRAIL), NEW SOUTH WALES, NICHORIA (YUNANISTAN), ÇATALHÖYÜK (TÜRKİYE), CAPSIAN (CEZAYİR), HOHOKAM (ARİZONA) , SITAGROI (YUNANISTAN)

Tell el-Far / İsrail

Nichoria / Yunanistan

COPY
ORIGINAL

1970

- FOSFAT VE MAGNEZYUM ANALIZLERI

- ORGANIK MALZEME, FOSFOR, KARBONAT ANALİZLERİ

- SEM, PH

Saibaba vd. 2017

- 1970’lerde mikroarkeolojinin incelediği kalıntılar sadece yiyecek artıkları, yapı malzemeleri, kömür, alet parçaları gibi materyal kültür ögelerini içeriyordu. Mineraller, sedimanlar bu tanımın dışında tutulmaktaydı (Hassan, 1978: 208).

- 1980'lerin sonunda S. Weiner (Weiner ve Goldberg, 1990) bu tanımın sınırlarını genişleterek mikroarkeoloji tanımını yapar ve mikroarkeolojiyi ilgi alanına her türlü mikro kalıntının girdiği bir disiplin olarak tanımlar.

- Arkeolojik mikromorfoloji ardından ince kesit örneklemelerinin μ-FTIR, μ-XRD ve μ-XRF, izotop kütle spektroskopisi gibi ileri teknik analizlerle incelenmesi vesilesiyle arkeolojiye mikro bağlam ve mikrostratigrafi kavramları dahil olur (Matthews, 2018). Bu sayede bağlamın sınırları ve ona ulaşmanın yolları genişletilir.

- Son yirmi yılda arkeometride kullanılan arkeolojik mikromorfoloji, FTIR, μ-FTIR, SEM/EDX, μ-XRF, izotop kütle spektroskopisi gibi mikro analitik yöntemlerin bir arada kullanımı artmıştır.

DO NOT COPY

Arkeoloji bilimlerinin son yirmi yılda geldiği noktaya baktığımızda, değişimin birbiriyle etkileşim halinde olmak üzere yöntemsel ve kavramsal olarak iki eksende gerçekleştiğini söyleyebiliriz.

Geçmişi anlamaya yönelik değişen ve karmaşıklaşan sorular, bu soruların her topluluk, dönem ve bölge bağlamındaki özgünlüğü ve incelenen makro ve mikro malzemelerin eşitlenmesi yeni yöntemler üzerinde çalışılmasına, mevcut olanların geliştirilmesine önderlik etmiştir.

Bu noktada arkeolojik yöntemler artık çanak çömlek, obsidiyen, çakmaktaşı, bitki, kömür, kemik, organizmalar, mineraller gibi malzeme grubuna göre değil yerleşmenin oluşum süreci, çevre kullanımı, bitki örtüsü, iklimsel çalışmalar, tafonomi, koruma gibi doğrudan araştırma konusuna, sorusuna ve sorunun bağlamına göre belirlenmektedir (Canti ve Huisman, 2015).

World Archaeology

Routledge

ISSN: 0043-8243 (Print) 1470-1375 (Online) Journal homepage: http://www.tandfonline.com/loi/rwar20

Multivocality and multiproxy approaches to the use of space: lessons from 25 years of research at Çatalhöyük

Lisa-Marie Shillito

To cite this article: Lisa-Marie Shillito (2017): Multivocality and multiproxy approaches to the use of space: lessons from 25 years of research at Çatalhöyük, World Archaeology

To link to this article: http://dx.doi.org/10.1080/00438243.2016.1271351

Published online: 23 Jan 2017

Submit your article to this journal

View related articles

View Crossmark data

Full Terms & Conditions of access and use can be found at
http://www.tandfonline.com/action/journalInformation?journalCode=rwar20

Download by: [Newcastle University]

Date: 24 January 2017, At: 05:50

DEMO COPY

Şekil 1.3: Arkeolojide süreçsel ve yorumlamalı yaklaşım ile sosyal mikroarkeolojik yaklaşımın farkını vurgulayan şematik çizim. Solda, kesik çizgilerle gösterilen oklar kültür kavramının tek yönlü, zaman ve bölge bakımından genelleyici olduğuna işaret eder. Sağda, her yerleşmeden elde edinilen eski ve yeni bilgilerin zaman ve mekanların hikayelerini (imge, fikir ve önyargılar) oluşturabilmek için eşit derecede öneme sahip olduğu vurgulanmaktadır.
(Fahlander, 2008: 139, Fig.2'den uyarlanmıştır.)

M. Uzdurum 2019

DO NOT COPY

Şekil 1.4: Arkeolojik yöntem ve analizler ile öznellik ve nesnellik arasındaki karşılıklı ilişkiyi şematize eden görsel.
(Fahlander, 2001: 22, Fig. 1'den uyarlanmıştır.)

DO NOT COPY

Ali Dinçol

Ufuk Esin

Halet Çambel

- 1979: ODTÜ-Arkeometri Ünitesi kurulur
- 1980: Arkeometri Ünitesi Bilimsel Toplantıları
- 1987: Arkeolojik Kalıntıların Spektroskopik ve Analitik Yöntemlerle İncelenmesi
- 1990: ODTÜ-Fen Bilimleri Enstitüsü Arkeometri Anabilim Dalı
- 1991: Boğaziçi Üniversitesi Arkeometri ve Araştırma Merkezi

DO NOT COPY

Ian Hodder

The Çatalhöyük Research Project team in 2015. Photo by Jason Quinlan.

DO NOT COPY